

TARTALOM-JEGYZÉK.

Bevezetés.

	<i>Lap</i>
1. A Magyarország területén a magyarok bevándorlása előtt lakó népek. Régészeti maradványok	5
2. Római uralom	7
3. Népvándorlás	9
4. A magyarok őstörténete a fejedelmválasztásig	13
5. A régi magyarok műveltsége	18
6. Árpád kora. Bolgár háború. A honfoglalás.	21
7. Vezérek kora. Kalandozások.	24
Megbeszélendő kútfők	26

A kereszténység befogadása és a királyság megállapítása.

1. Viszony a nyugati államokhoz. A vezéri hatalom királyi lesz. Térítők és telepedők Géza alatt	31
2. Az egyház szervezése. Az ősi vallás ellenhatása	32
3. A királyság szervezése. Világi törvényhozás. Osztályok. Kir. tanács. Vármegyék. Háborúk. Családi viszályok. István halála.	35
4. A német császárság hatalmi igényei és azok elleni küzdelem. A pápaság viszonya Magyarországhoz. A trónviszályok	41
5. Hódítások. Politikai viszony a két császársághoz	46
6. Telepitések. a) Nyugatról, b) Keletről	51
7. Görög befolyás veszedelme. A Komnenusok. Visszahatás; terjeszkedés délkelet felé. A pápák növekedő befolyása	55
8. A főurak küzdelme a király ellen. A kir. birtokok elveszése. Az arany bulla. Kísérlet a kir. hatalom erősbitésére	61
Kútfők	66

Szt. István alkotmányának bomlása; hűbéri eszmék szerinti szervezkedés.

1. Tatarjárás és következményei. Magyarország pusztulása és helyreállítása. Új telepitések. Várak. Városok. Új adó és katonaság	71
---	----

2. Átmenet a hűbériségbe. Az egység lazulása. Ifjabb királyság intézménye. Főúri családok, erdélyi vajdák	75
3. Összeköttetés a Habsburgokkal. Cseh háborúk, Kúnok térítése	
4. Az Árpádház kihalta. A prätendensek. Az Anjouház európai jelentősége. A pápák befolyása.	80
5. A Anjou-királyok családi politikája. Összeköttetés az olasz műveltséggel. (Károly Róbert és N. Lajos kora). A hűbéri intézmények fejlődése. A banderialis hadi szerkezet kifejllettsége. Ősiség, kilenced. A szt. korona eszméje. Rendi alkotmány. Diadalmas hadjáratok: Nápoly és Velence. Lengyelország megszerzése. Magyarország keleti nagyhatalom	83
6. Belső zavarok és harcok N. Lajos halála után. A hadi szervezet meglazulása. Királyi birtokok elvesztése. (Mária, Zsigmond.) Külső háborúk és veszteségek. (Törökök. Velence. Lengyelország. Dalmácia.). Zsigmond fogsága	96
7. Az alkotmány tovább fejlődése. Megye és honvédelem (banderiális had). Városok országrendi állása. Placetum regium. Zsigmond további uralma	101
8. Műveltségi viszonyok. A renaissance kezdetei	105
9. A főnemesség a kormány birtokában	109
a) A királyválasztás elve. Kormányzó és országtanács. Az ország feldarabolása	109
b) A törökök elleni hadjáratok. A várnai csata mint forduló pont. Zsoldos nemzeti hadsereg fejlődése: állandó sereg Hunyadi János	111
c) Összeköttetés Lengyelországgal (I. Ulászló); Ausztriával és Csehországgal. (Albert és V. László)	115
Kútfők	118

I. Mátyás kora.

1. A külső befolyások megsemmisítése. Csehek legyőzése. Frigyes és pártjának kudarca. Török háborúk. A koronázás	125
2. Mátyás a nyugat-európai politikára helyezi a fősúlyt, kisebb erőt fordít a török ellen. Összeköttetés Burgundi Károllyal. Cseh, morva, osztrák ügyek	129
3. Belső uralma. Állandó katonaság és adó. Lázadások. Mátyás mint törvényhozó. Az udvar mint a birodalom összetartója. A trónöröklés kérdése. Viszony Olaszországhoz; a művelt és korlátlan olasz fejedelmek példája (Beatrix)	133
4. A renaissance. Műveltségi állapotok	139
Kútfők	143

A köznemesség és a főnemesség küzdelme. Az ország hanyatlása.

	<i>Lap</i>
1. A Jagellók. A Habsburgház igényei. Ellenhatás a köznemesség részéről. A nemzet személyes megjelenése az országgyűlésen. Kisérlet nemzeti királyságra. (1505. gyűlés)	148
2. A parasztlázadás. Nemesi előjogok összefoglalása	152
3. Hanyatlás pénzügyi (Fugger) és alkotmányos tekintetben. A valóságos szakadás kezdetei	155
4. A török előrenyomulása. Belgrád esete és a mohácsi vész	158
Kútfők	162

A nemzeti és vallási ellentétek.

1. Kettős királyválasztás. A birodalom kettészakadása mint a török hódítás következménye	165
2a. A Habsburg-párt. Összeköttetés a császársággal, védelem a török ellen. (A dunamelléki megyék)	166
2b. Társadalmi és vallási viszonyok	172
2c. Országgyűlések. Követek. Utasítások. A főrendi és az alsó tábla megalakulása. Alkotmányos élet. Pénzügy	176
3. Erdély függetlensége. Arisztokrata, református, nemzeti kormány. (Martinuzzi.) Kisérletek az egyesítésre	180
4. Magyarország és Erdély Martinuzzi megületésétől 1606-ig. Török háborúk, Várháború. A török hatalom terjeszkedése Magyarországon határt ért; Erdélyben tovább tart	186
5. A török hódoltság. A nemzetiség és vallás állapota	192
Kútfők	201

Vallási, nemzeti és alkotmányos küzdelmek.

1. A vallási mozgalmak és a török veszedelem befolyása a nemzeti szellem ébredésére. (Iskolák. Irodalom.)	209
2. Az ellenreformáció. A jezsuiták. A magyar főpapság. Térítések. (Pázmány Péter)	213
3. A köznemesség és Erdély, mint az alkotmány és szabad vallásgyakorlat előharcosa. Bocskay. Unió az osztrák örökös tartományokkal. Bécsi béke. 1608. törvények	217
4. Bethlen Gábor hadjáratai és politikája. Erdély részvétele a 30 éves háborúban. Vallási és politikai érdekek egymásba folyása. (I. Rákóczi Gy.). Linczi béke.	222

5. Az alkotmányos uralkodásnak és Magyarország felszabadításának eszméje. (Esterházy, Zrinyi)	231
6. I. Lipót. A török újabb hódítási tervei. Erdély bukása (Apaí). A vasvári béke	234
7. Az uralkodóház központosításra törekvő politikája. Protestánsok üldözése, az alkotmány felfüggesztése. (I. Lipót)	238
8. Ellenhatás: kuruc felkelés. (Thököly)	241
9. Törökország gyengülése. Az ország felszabadítása. A karlovici béke. Erdély megszerzése. (Leopoldi diploma.). Az örökös királyság	244
10. Központosító reformtörekvések. Rác és német telepítés. (Kolonics.) Nemzeti ellenhatás. (Széchenyi Pál)	249
11. Alkotmányos és nemzeti felkelés. (II. Rákóczi Ferenc)	253
12. A szatmári béke; az alkotmány helyreállítása	258
Kütfők	260

A nemzet és a dinasztia kibékülése. Az újkori államintézmények.

1. A kormány reformjai: a törvényhozás új alakja. A kancellária, helytartótanács, a kamara, a kuria. Belső állapotok	272
2. Török háborúk. A passarovici és belgrádi béke. Telepítés Békesben és a déli részeken	279
3. A <i>pragmatica sanctio</i> . Összeköttetés az osztrák tartományokkal. Mária Terézia. Magyarország részvétele a porosz háborúban 281	
4. Alkotmányos viszonyok. Kísérletek az adó és a katonaság szervezésére. A katonai határőrvidék	285
5. Kulturális mozgalmak: Egyházi ügyek, jezsuiták eltörlése; az iskolák és az egyetem szervezése. Jobbágyság. Urbér rendezése. Ipar és kereskedelem	288
6. Ellentét a magyar alkotmány és a XVIII. század reformeszméi között. (II. József.). Centralizáció	295
7. Az alkotmány diadala, a nemzet ébredése. (II. Lipót.) A francia forradalom hatása I. Ferenc alatt. (Martinovics). Visszahatás és a reformtörekvések meghiúsulása	300
8. Magyarország részvétele a francia háborúban; az ország gazdasági kimerülése; a politikai élet szünetelése	305
9. A nemzeti irodalom emelkedése, a politikai élet ébredése. Reformtörekvés. (Széchenyi István)	311
10. A nemzeti jogi állam megalkotása. Reformok. A nemesi és egyházi előjogok eltörlése. 1848. törvények. Az alkotmányos jogok általánosság tétele	317
A szabadságharc, az abszolutizmus és a kiegyezés vázlata	328
Kütfők	331

	<i>Lap</i>
Időrendi táblák	45., 95., 147., 184—5., 229
Genealogiai táblák	344

Történeti térképek.

Magyarország a római uralom idejében a Kr. utáni II. századtól kezdve	8—9
Magyarország a honfoglalás korában a névtelen jegyző elbeszélése szerint	21—22
Nagy Lajos birodalma. Magyar- és Lengyelország	88—89
Magyarország I. Mátyás király halálakor (1490.)	136—137
Magyar- és Erdélyország a bécsi és a zsitvarnoki béke korában	216—217

Javítandók.

26. oldal 24. sor felülről: 13 helyett 16.
 31. „ 18. „ alulról: Beleknegina h. o. Beleknegini.
 68. „ 18. „ felülről: 1895. h. o. 1899.
 123. „ 9. „ felülről: V. ö. Darkó Jenő újabb tanulmányát Chalkondylasról: a budapesti VII. ker. külső főgimnázium 1906/7. értesítőjében.
 206. „ 10. „ alulról: 1895. h. o. 1899.

